

Informácia k rodičovskému príspevku od 1.1.2020

I. Výplata rodičovského príspevku podľa národnej legislatívy

Do 31.12.2019 podľa platného zákona o rodičovskom príspevku sa tento poskytoval v jednej výške a to v sume **220,70 eur** bez ohľadu na:

- výkon zárobkovej činnosti poberateľa rodičovského príspevku
- poberania materského na konkrétne dieťa
- poberania alebo žiadosti o rodičovský príspevok na konkrétne dieťa.

Nárok na materské sa skúmal pri uplatnení žiadosti o rodičovský príspevok a to z dôvodu, že pokiaľ trvá nárok na materské za celý kalendárny mesiac, nie je v tomto mesiaci nárok na výplatu rodičovského príspevku.

Od 1.1.2020 novela zákona o rodičovskom príspevku prináša dve úrovne jeho výšky a to **270 eur/mesačne a 370 eur/mesačne**. Rozdiel oproti sume platnej do 31.12.2019 je skoro o 50 eur viac pri nižšej sume a pri vyššej sume, kedy rodičovi patrí suma 370 eur je zvýšenie skoro o 150 eur.

Nárok na vyšší rodičovský príspevok v sume 370 eur / mesačne bude mať rodič, ktorý je žiadateľom alebo poberateľom rodičovského príspevku pri starostlivosti o dieťa o ktoré mal aj nárok na materské.

Rodičovský príspevok sa zvýši od 1.1.2020 zo sumy 220,70 eur na sumu 270 eur tým poberateľom rodičovského príspevku, ktorým pri starostlivosti o dieťa uvedené v žiadosti o rodičovský príspevok nevznikol nárok na materské.

Za kalendárny mesiac január 2020 je prvý raz realizovaná výplata v mesiaci február vo vyšších sumách, teda vo výške 270 eur alebo vo výške 370 eur.

Zmena výšky rodičovského príspevku sa dotýka aj viac súčasne narodených detí, teda ak ide o dvojčiky alebo trojičky, suma rodičovského príspevku sa zvyšuje o 25 %.

Teda ak by matka alebo otec poberali rodičovský príspevok pri starostlivosti o **dve súčasne narodené deti** a

- nevznikol im nárok na materské pri starostlivosti o tieto deti, o 25% sa zvyšuje suma 270 eur o 67,50 eur (na každé ďalšie dieťa – druhé alebo tretie so súčasne narodeným) a mesačne im bude vyplácaný rodičovský príspevok v úhrnnej sume 337,50 eur
- vznikol nárok na materské, suma rodičovského príspevku bude zvýši o 25% zo sumy 370 eur, čo predstavuje 92,50 eur (na každé ďalšie dieťa – druhé alebo tretie so súčasne narodeným) a úhrnná suma je 462,50 eur/mesačne.

Ak má žena, ktorá porodila dieťa vyplácané materské v nižšej sume ako je suma rodičovského príspevku vo výške 370 eur mesačne, vypláca sa jej rodičovský príspevok od narodenia dieťaťa vo výške rozdielu medzi sumou 370 eur a výškou materského za celý kalendárny mesiac. Suma materského je závislá na počte dní v kalendárnom mesiaci.

II. Výplata rodičovského príspevku podľa nariadení EÚ

V prípade, ak je Slovenská republika sekundárne kompetentná na výplatu rodičovského príspevku v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia v znení neskorších predpisov (ďalej len „nariadenie 883/2004“), po splnení všetkých podmienok nároku vypláca Slovensko vyrovnávaciu dávku k rodičovskému príspevku vyplatenom v inom členskom štáte EÚ. Česká republika a Rakúsko v zmysle svojej legislatívy umožňujú občanom zvoliť si skrátený variant výplaty dávky. Slovenská republika po skončení výplaty rodičovského príspevku v Rakúsku a v Českej republike doposiaľ vyplácala rodičovský príspevok podľa slovenskej legislatívy do troch rokov veku dieťaťa.

Rozsudok Európskeho súdneho dvora C-32/18 zo dňa 18. septembra 2019 „Michael Mooser“ (ďalej len „rozsudok C-32/18“) rozhodol o výplate vyrovnávacej dávky v zmysle článkov o rodinných dávkach nariadenia č. 883/2004. **Článok 68 bod 2** uvedeného nariadenia ustanovuje pravidlá v prípade súbehu dávok, kde sa uvádza, že „v prípade súbehu nárokov, rodinné dávky sa poskytujú v súlade s právnymi predpismi určenými za prednostné právne predpisy v súlade s odsekom 1 nariadenia č. 883/2004. Nároky na rodinné dávky na základe iného protichodného právneho predpisu alebo právnych predpisov sa pozastavia až do výšky poskytovanej podľa prvých právnych predpisov **a rozdielový doplatok sa v prípade potreby poskytne v sume, ktorá prevyšuje túto čiastku.** Rozdielový doplatok sa však nemusí poskytovať na deti s bydliskom v inom členskom štáte, ak nárok na danú dávku je založený iba na bydlisku“.

Európsky súdny dvor rozhodol, že „***cieľom takéhoto pravidla na zamedzenie súbehu je zabezpečiť prijemcovi dávok vyplácaných viacerými členskými štátmi celkovú výšku dávok, ktorá je rovnaká ako najpriaznivejšia výška dávky, ktorá mu prináleží na základe právnych predpisov jedného z týchto štátov***“.

Článok 10 nariadenia č. 883/2004 o **zamedzení súbehu dávok** neumožňuje duplicitnú výplatu dávok, nakoľko ustanovuje, že „***nariadenie nepriznáva ani nezachováva nárok na niekoľko dávok toho istého druhu za jednu a tú istú dobu povinného poistenia***“.

V zmysle uvedeného Slovenská republika v prípade voľby skráteného variantu pri výplate rodičovského príspevku zohľadní vyplatenú sumu rodičovského príspevku v Rakúsku alebo v Českej republike a **túto odpočíta od sumy, na ktorú má žiadateľ nárok podľa slovenskej legislatívy do troch rokov veku dieťaťa.** Žiadateľom sa bude vyplácať rodičovský príspevok iba v prípade, ak **bude celková suma rodičovského príspevku na Slovensku vyššia ako v uvedených členských štátoch.**

Uvedený postup sa aplikuje iba pri výplate vyrovnávacej dávky k rodičovskému príspevku v Rakúsku a Českej republike, nakoľko legislatíva uvedených členských štátov **umožňuje vyplácať dávku v skrátenom variante.**